

Sygn. akt II C 166/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR A. B.

Protokolant: staż. P. O.

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa E. T.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. zasądza od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz E. T. kwotę 12.124,48 zł (dwanaście tysięcy sto dwadzieścia cztery złote i 48/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 listopada 2011 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od E. T. na rzecz Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 673,51 zł (sześćset siedemdziesiąt trzy złote i 51/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania;
4. nakazuje pobrać od E. T. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 1.863,95 zł (jeden tysiąc osiemset sześćdziesiąt trzy złote i 95/100) tytułem wynagrodzenia biegłego sądowego wyłożonego przez Skarb Państwa.

Sygnatura akt II C 166/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 13 czerwca 2012 roku powódka E. T. żądała zasądzenia od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 42.514 zł z ustawowymi odsetkami i zasądzenie kosztów procesu tytułem dalszego odszkodowania za szkodę wyrządzoną w budynku powódki na skutek pożaru z dnia 14 października 2011 roku, podając, że z pozwanym łączyła ją umowa (...) Budynków (...).

(pozew k. 2-4)

W piśmie z dnia 28 czerwca 2012 roku pełnomocnik powódki sprecyzował żądanie w zakresie odsetek wnosząc o ich zasądzenie od kwoty dochodzonej pozwem od dnia 30 listopada 2011 roku do dnia zapłaty.

(pismo pełnomocnika powódki k. 17)

W odpowiedzi na pozew Towarzystwo (...) S.A. w W. wniosło o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania. Podniosło zarzut braku legitymacji czynnej powódki wskazując, że E. T. dokonała cesji umowy ubezpieczenia na rzecz Banku (...) S.A. zaś z pozwu nie wynika, aby Bank udzielił cesji zwrotnej, ewentualnie by cesja wygasła. Z ostrożności procesowej pozwany podniósł niezasadność roszczenia o dalsze odszkodowanie.

(odpowiedź na pozew k. 22-25)

Wyrokiem z dnia 4 stycznia 2013 roku Sąd oddalił powództwo z uwagi na brak legitymacji czynnej powódki do występowania w sprawie i zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

(wyrok k. 94, uzasadnienie k. 95-99)

We wniesionej apelacji powódka zaskarżyła powyższy wyrok w całości. Zarzuciła wyrokowi naruszenie prawa materialnego:

a) art. 509 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie, a polegające na uznaniu, że cesja „prawa do odszkodowania” z umowy ubezpieczenia pozbawia powódkę, jako cedenta wierzytelności, legitymacji czynnej mimo, że Sąd I instancji ustalił, że causą przelewu tej wierzytelności było zabezpieczenie udzielonego powódce kredytu, że strony umowy kredytowej ustaliły, że cesja traci moc w razie spłacenia kredytu, a nadto że powódka jest stroną umowy ubezpieczenia i zgodnie z umową cesji odszkodowanie zostało przeznaczone na pokrycie kosztów przywrócenia nieruchomości do stanu przed wystąpieniem szkody,

b) art. 65 k.c. polegające na błędnej wykładni umowy cesji zawartej pomiędzy powódką a Bankiem (...) S.A. z siedzibą w K. w dniu 10 czerwca 2011 roku, z której to umowy jednoznacznie wynika, że umowa ta służy zabezpieczeniu kredytu i nie wchodzi do majątku cesjonariusza.

Zarzuciła wyrokowi również naruszenie prawa procesowego w postaci: art. 217 § 1 k.p.c., art. 224 § 1 oraz art. 316 § 1 k.p.c. na skutek oddalenia wniosku dowodowego zmierzającego do ustalenia wysokości szkody, jaką poniosła powódka na skutek pożaru i zamknięcie rozprawy bez przeprowadzenia postępowania dowodowego. W konkluzji wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z uwzględnieniem kosztów postępowania apelacyjnego jako części kosztów.

(apelacja k. 106-110)

Powódka w trakcie trwania postępowania przed Sądem II instancji, przy piśmie z dnia 10 grudnia 2013 roku złożyła warunkową umowę przelewu wierzytelności, sporządzoną dnia 19 listopada 2013 roku pomiędzy Bankiem (...) Spółką Akcyjną w K., zwanym cedentem a cesjonariuszem w osobie E. T.. Z preambuły tej umowy przelewu wynika, że z uwagi na okoliczność, iż w chwili obecnej pomiędzy Cesjonariuszem, a Ubezpieczycielem toczy się spór w przedmiocie wystąpienia zdarzenia powodującego powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej i występuje konieczność umożliwienia Cesjonariuszowi przez Cedenta wystąpienia z roszczeniami przeciwko Ubezpieczycielowi cedent przenosi na cesjonariusza wierzytelności przyszłe o wypłatę odszkodowania z tytułu szkody majątkowej z dnia 14.10.2011 r. (będące przedmiotem umowy cesji praw z umowy ubezpieczenia nr 241- (...)). Z umowy tej wynikało również, że cesjonariusz przelew ten przyjął.to

(pismo k. 138, warunkowa umowa przelewu wierzytelności k. 139-139v)

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Łodzi uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał tutejszemu Sądowi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że wykazanie legitymacji czynnej powódki dopiero przed sądem drugiej instancji wymaga konieczności ustalenia wysokości należnego odszkodowania przez sąd pierwszej instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy i rozważenia konieczności skorzystania z opinii biegłego do spraw budownictwa dla ustalenia wysokości szkody poniesionej przez powódkę na skutek pożaru w dniu 14 października 2011 roku.

(wyrok z uzasadnieniem k. 174-179)

Do końca postępowania strony pozostały przy dotychczasowych stanowiskach w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. T. jest właścicielką zabudowanej nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...).

(okoliczności bezsporne, kopia aktu notarialnego Rep. A nr (...) - k. 94-95 w aktach szkody w kopercie na k. 52)

Na nieruchomości posadowiony jest budynek mieszkalny parterowy z poddaszem użytkowym mieszkalnym i z towarzyszącym budynkiem garażowo gospodarczym znajdującym się w jednej bryle. Budynek ma konstrukcję tradycyjną, fundamenty żelbetowe, ściany zewnętrzne murowane z bloczków gazobetonowych, ocieplone w technologii lekkiej suchej. Stropy są prefabrykowane żelbetonowe. Dach jest drewniany płatwiowo-krokwiowy z pokryciem z gontów bitumicznych na deskowaniu pełnym. Ocieplenie dachu to płyty styropianowe izolowane foliami budowlanymi. Od wewnątrz budynek ma wykończenie z płyt gipsowo – kartonowych.

(bezsporne, projekt architektoniczno – budowlany k. 143-146 w aktach szkody w kopercie na k. 52)

W dniu 14 lutego 2011 roku powódka zawarła z (...) S.A. w W. umowę (...) Budynków (...) w zakresie ubezpieczenia Komfort, obejmującą m.in. takie zdarzenia ubezpieczeniowe, jak: pożar, uderzenie pioruna. Dodatkowo A. odpowiadała za powstałe w związku z wystąpieniem szkody następujące koszty: akcji ratowniczej, uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, rozbiórki, transportu, składowania, usunięcia przyczyn powstania awarii (§ 6 pkt 1 i 2 OWU) Okres ubezpieczenia rozpoczął się w dniu 01 kwietnia 2011 roku, a kończył w dniu 31 marca 2012 roku.

Zgodnie z § 11 pkt 7 OWU ochrona ubezpieczeniowa wygasła w następujących przypadkach: 1) zajęcia budynków/lokali w toku postępowania egzekucyjnego, 2) po wyczerpaniu sumy ubezpieczenia, 3) z dniem zbycia przedmiotu ubezpieczenia, o ile T. A. i strony umowy, na podstawie, której następuje zbycie przedmiotu ubezpieczenia, nie postanowią inaczej. W pozostałych przypadkach zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Skutkiem wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej było rozwiązanie umowy ubezpieczenia.

Suma ubezpieczenia domu wynosiła 607 000 zł. Składka wynosiła 429 zł i została zapłacona przez powódkę jednorazowo w dniu 31 marca 2011r. Zawarcie powyższej umowy zostało potwierdzone polisą (...) Budynków Prywatnych nr (...).

Zgodnie z § 13 ust. 2 OWU suma ubezpieczenia zadeklarowana przez Ubezpieczającego oraz ustalone limity odpowiedzialności stanowiły górną granicę odpowiedzialności T. A.. W razie wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego suma ubezpieczenia i limit odpowiedzialności miały zostać pomniejszone o wysokość wypłaconego odszkodowania.

Stosowanie do § 13 ust. 16 OWU T. A. odpowiadała za szkodę do wysokości sumy ubezpieczenia, która została zadeklarowana we wniosku o zawarcie ubezpieczenia, jednak nie wyżej niż do wysokości następujących limitów określonych jako procent sumy ubezpieczenia, o ile szkoda jest skutkiem następujących zdarzeń ubezpieczeniowych: 1) naprawa/wymiana stałych elementów wykończeniowych uszkodzonych w następstwie wszelkich zdarzeń ubezpieczeniowych objętych umową – do 30% sumy ubezpieczenia, 2) deszcz ulewny – do 20% łącznej sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 50 000 zł, 3) zalanie ubezpieczonego budynku/lokalu na skutek naprzemiennego zamarzania i rozmarzania śniegu/łodu zalegającego na dachu lub innych elementach budynków/lokali – do 5% sumy ubezpieczenia, 4) pęknięcie mrozowe – do 10% sumy ubezpieczenia, 5) uprzątnięcie pozostałości po szkodzie – do 10% sumy ubezpieczenia, 6) rozbiórka – do 10% sumy ubezpieczenia, 7) transport – do 1% sumy ubezpieczenia, 8) składowanie – do 0,1% sumy ubezpieczenia za każdy dzień składowania przez okres nie dłuższy niż 60 dni.

Zgodnie z § 17 ust. 1 OWU T. A. wypłacać miał odszkodowanie za szkody wyrządzone zdarzeniami ubezpieczeniowymi, które zaistniały w okresie ochrony ubezpieczeniowej, maksymalnie do ustalonej sumy ubezpieczenia, z

uwzględnieniem ust. 2 oraz limitów odpowiedzialności T. A. odniesionych do wskazanego przedmiotu, zakresu i miejsca ubezpieczenia określonych w o.w.u. lub uzgodnionych w umowie ubezpieczenia. Wedle ust. 4. Tegoż przepisu T. A. był zobowiązany wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności A. albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania T. A. był zobowiązany wypłacić w terminie 30 dni od daty zawiadomienia o szkodzie.

Stosowanie do § 18 ust. 1 OWU wysokość szkody była ustalana odpowiednio według wartości: odtworzeniowej lub rzeczywistej stosownie do postanowień niniejszych o.w.u. Zgodnie z ust. 2 jeżeli w wyniku zdarzenia ubezpieczeniowego doszło do uszkodzenia ubezpieczonych części składowych budynku/lokalu (szkoda częściowa), T. A. pokrywał stosowne koszty poniesione na ich odtworzenie, jednakże tylko do wysokości kosztów ponownego nabycia części składowych budynku/lokalu z dnia wystąpienia szkody, maksymalnie do wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy ubezpieczenia z uwzględnieniem limitów odpowiedzialności określonych w niniejszych o.w.u.

Jeżeli w wyniku zdarzenia ubezpieczeniowego ubezpieczony budynek/lokal lub jego części składowe zostały uszkodzone lub zniszczone, wówczas T. A. miał wypłacić odszkodowanie w wysokości odpowiadającej wartości budynku/lokalu lub jego części składowych z dnia wystąpienia szkody: 1) wartości odtworzeniowej (nowej), jeżeli stopień zużycia budynku/lokalu lub jego części składowych nie przekraczał 40% ich wartości nowej, 2) wartości rzeczywistej, jeżeli stopień zużycia budynku/lokalu lub jego części składowych przekraczał 40% ich wartości nowej, z zastrzeżeniem ust. 6. (§ 18 ust. 5 OWU)

(okoliczności bezsporne, kopia polisy (...) Budynków (...) k. 9, kopia dowodu uiszczenia składki k. 8, OWU k. 34-51)

W dniu 10 czerwca 2011 roku E. T. zawarła z Bankiem (...) S.A. w K. umowę przelewu (cesji) praw z polisy ubezpieczeniowej nr (...) wydanej przez (...) S.A. w W.. Umowa została zawarta w celu zabezpieczenia wierzytelności Banku z tytułu udzielonego kredytu nr (...).

Zgodnie z umową cedent przelał na rzecz cesjonariusza prawa do odszkodowań w części dotyczącej ubezpieczenia nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...) wynikających z zawartej umowy ubezpieczenia nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych z zastrzeżeniem, że jeśli kredyt wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami w całości zostanie spłacony, umowa przelewu wygasa.

Strony umowy przelewu postanowiły również, że w przypadku wystąpienia szkody objętej ubezpieczeniem i wypłaty odszkodowania zostanie ono przeznaczone na pokrycie kosztów przywrócenia nieruchomości do stanu przed wystąpieniem szkody, a jeżeli w ocenie cesjonariusza nie będzie to uzasadnione ekonomicznie, odszkodowanie zostanie przekazane na spłatę zobowiązań cedenta wobec cesjonariusza. Ewentualna nadwyżka zostanie zwrócona cedentowi.

Poza tym umowa nie zwalniała cedenta z jakiegokolwiek obowiązku określonego w umowie ubezpieczenia, w szczególności zobowiązany był opłacać składki ubezpieczeniowe. Dodatkowo powódka zobowiązała się do przedłużania umowy ubezpieczenia nieruchomości przed upływem terminu jej ważności i dokonywania cesji praw na rzecz Banku wynikających z umowy ubezpieczenia w całym okresie kredytowania.

(kopia umowy przelewu praw z polisy ubezpieczeniowej z dnia 10.06.2011r k. 70-71)

Podobne umowy przelewu praw z polisy ubezpieczeniowej powódka zawierała wcześniej.

(kopia umowy przelewu praw z polisy ubezpieczeniowej z dnia 13.10.2005r k. 57)

W dniu 14 października 2011 roku w nocy w budynku przy ulicy (...), w kotłowni obok pieca c.o. na paliwo stałe wybuchł pożar. W dniu pożaru piec nie był eksploatowany. Obok pieca znajdowała się pryzma suchego drewna służącego za

podpałkę, w której powstało źródło ognia, a następnie ogień rozprzestrzenił się na dach nad pomieszczeniem kotłowni. Pożar nie rozprzestrzenił się na pozostałą część budynku mieszkalnego.

(zgłoszenie szkody majątkowej k.92-93, opracowanie dotyczące ustalenia przyczyn powstania pożaru, zakresu szkody i jej wysokości k. 8-12, protokół szkody wraz z dokumentacją fotograficzną – k.13-91, zaświadczenie K. Miejskiej (...) w Ł. k. 109 wszystkie w aktach szkody w kopercie na k. 52)

Powódka zgłosiła szkodę pozwanemu w dniu 14 października 2011 roku, który pismem z dnia 2 listopada 2011 roku poinformował ją o wstępnym oszacowaniu szkody na kwotę 130.000 zł.

(zgłoszenie szkody – k. 6 akt szkody; pismo pozwanego z dnia 2.11.2011r k. 96 akt szkody)

Następnie decyzją z dnia 15 listopada 2011 roku pozwany poinformował o przyznaniu tytułem odszkodowania kwoty 30.000 zł, a decyzją z dnia 29 listopada 2011 roku o przyznaniu kwoty 37.816,03 zł. Obie kwoty zostały przekazane na rachunek Banku (...) S.A. odpowiednio w dniach: 16 listopada 2011 roku i 30 listopada 2011 roku. Powyższe kwoty zostały w dniu 29 grudnia 2011 roku zwrócone przez Bank (...) S.A. E. T..

(kopia decyzji z dnia 15.11.2011r. k. 7-7v i ta sama k. 18, kopia decyzji z dnia 29.11.2011r. k. 10, potwierdzenia przelewów z dnia 16.11.11r i 30.11.11r k. 66-66a, potwierdzenie przelewu na rzecz powódki z dnia 29.12.11r. k. 15)

W październiku 2011 roku M. H. sporządził na zalecenie pozwanego pierwszą opinię ustalającą przyczyny powstania pożaru, zakres szkody i jej wysokość w budynku mieszkalnym położonym w Ł. przy ulicy (...). Zgodnie z opinią pożar wybuchł w nocy w dniu 14 października 2011 roku w pomieszczeniu kotłowni obok pieca c.o. na paliwo stałe. Piec nie był eksploatowany tego dnia. Obok pieca znajdowała się przyzma suchego drewna służącego za podpałkę. W tym miejscu powstało źródło ognia. Po śladach odparzonego tynku powstałych na ścianie pomiędzy piecem, a ścianką wygradzającą boks magazynowy na węgiel oraz wypaleniach stropu nad tym miejscem można wnioskować, że pożar powstał w tym miejscu, a następnie rozprzestrzenił się na dach nad pomieszczeniem kotłowni. Z uwagi na słaby dostęp świeżego powietrza oraz wczesne rozpoczęcie akcji gaśniczej pożar nie rozprzestrzenił się na pozostałą część budynku mieszkalnego. Ze względu na uszkodzenia dokonano kwalifikacji elementów budynku z podziałem na trzy strefy.

Pierwsza strefa obejmowała pomieszczenie kotłowni, w którym płaszcz pieca oraz instalacja c.o. wraz z armaturą noszą ślady działania wysokiej temperatury. Osprzęt i armatura pieca c.o. spalona, stopiona lub wyżarzona. Uszkodzony zasobnik ciepłej wody użytkowej wraz z pompą. W trakcie sporządzania opinii wykonany został remont kotłowni w wyżej wymienionym zakresie. Na miejsce obecnego kotła 50kW zamontowano kocioł o mocy 25 kW z osprzętem i armaturą podobną do stanu sprzed szkody. Zamiana kotła spowodowała automatycznie obniżenie kosztów naprawy. Według danych rynkowych sam koszt zakupu nowego kotła 50 kW zawiera się w przedziale 10-12 tys. zł netto. Według relacji poszkodowanego całkowity koszt remontu kotłowni (wymiana kotła, armatury, instalacji, pomp wraz z robocizną) wynosił 12.000 zł. Zniszczone zostały główna tablica rozdzielcza bezpiecznikowa instalacji elektrycznej (...) wraz z instalacją rozprowadzającą oraz stopiły się podzespoły. Posadzka betonowa nie uszkodziła się, konieczne było jej wyczyszczenie po pozostałościach z pożaru. Zniszczeniu uległy tynki cementowo – wapienne na ścianach, które kwalifikowały się do skucia. Zniszczony został strop drewniany z ociepleniem z wełny mineralnej od spodu licowany płytami GK, na górze deskowany. Odtworzenia wymagały folie: paraizolacyjna i paraprzepuszczalna. Zniszczone zostały drzwi drewniane obite blachą ocynkowaną. Nad całą strefą nadpaleniu uległy elementy konstrukcji więźby dachowej. Ze względu na stopień ich uszkodzenia dach nad strefą należało zdemontować i wykonać nowy. Krokwie nośne spalone były najintensywniej w rejonie kalenicy. Dach w tej części był nieocieplony. (...) wymagało również deskowanie pełne dachu wraz z warstwą papy podkładowej i poszycia z gontów bitumicznych.

W drugiej strefie obejmującej pomieszczenia położone na poddaszu użytkowym należało przeprowadzić prace związane z demontażem zabudowy GK oraz ocieplenia z płyt styropianowych i wykonać nowe powłoki malarskie. (...) wymagała instalacja elektryczna. Ponadto, należało wyczyścić stolarkę okienną.

W trzeciej strefie należało przeprowadzić prace związane z czyszczeniem stolarki okiennej, wymianą płyt GK i wykonaniem powłoki malarskich. Przyjęto, że instalacja elektryczna jest bez uszkodzeń, co powinno być potwierdzone wykonaniem pomiarów elektrycznych przez uprawnioną osobę.

Wysokość szkody ustalona została za pomocą kosztorysu budowlanego sporządzonego metodą szczegółową w programie Norma PRO w oparciu o bazę katalogową norm nakładów rzeczowych na poszczególne roboty. Do celów kosztorysowania przyjęto średnie stawki rynkowe czynników cenotwórczych tj. robocizny, materiałów, pracy sprzętu i narzutów kosztorysowych dla robót inwestycyjnych: stawka robocizny – 13,88 zł/r-g, koszty pośrednie – 66,2%, koszty zakupu – 7,4%, zysk – 11,8%. Dane te odpowiadały średnim notowaniom w trzecim kwartale 2011 roku. Wartość kosztorysowa wyliczonych w ten sposób robót wynosiła 104.387,60 zł. Przedmiary robót ustalono z projektu budowlanego oraz z natury. Wywóz gruzu oszacowano jako iloczyn powierzchni robót i średniej grubości demontowanych przegród budowlanych. Ten zakres prac był wystarczający do przywrócenia stanu sprzed szkody. Nie jest wykluczone, że w trakcie wykonywania prac remontowych pojawi się konieczność przeprowadzenia prac dodatkowych, nieujętych w opinii. Wówczas zaistniałaby konieczność zgłoszenia rozszerzenia zakresu szkody do (...) S.A. w celu przeprowadzenia dodatkowych oględzin.

(opinia k. 8-12 w aktach szkody)

W listopadzie 2011 roku M. H. i K. K. (1) sporządzili na zalecenie pozwanego drugą opinię uzupełniającą ustalającą przyczyny powstania pożaru, zakres szkody i jej wysokość w budynku mieszkalnym położonym w Ł., przy ulicy (...). W tej opinii ich ustalenia co do miejsca powstania pożaru i sposobu jego rozprzestrzenienia się nie uległy zmianie. Również w tej opinii, ze względu na uszkodzenia, dokonano kwalifikacji elementów budynku z podziałem na trzy strefy.

Pierwsza strefa obejmowała pomieszczenie kotłowni, w którym płaszczyzna kotła oraz instalacja c.o. wraz z armaturą noszą ślady działania wysokiej temperatury. Osprzęt i armatura pieca c.o. spalona, stopiona lub wyżarzona. Uszkodzony zasobnik ciepłej wody użytkowej wraz z pompą. W trakcie sporządzania opinii wykonany został remont kotłowni w wyżej wymienionym zakresie. Na miejsce obecnego kotła 50kW zamontowano kocioł o mocy 25 kW. Cena odpowiednika kotła najbardziej zbliżonego do eksploatowanego przed szkodą wynosi 4.113 zł netto. Łączny koszt zakupionych i zamontowanych w kotłowni podzespołów prócz kotła wyniósł po zmianie ceny zasobnika 1.924,69 zł netto i zmianie wysokości podatku VAT do 8% - 2.078,67 zł brutto. Koszt robocizny związanej z całością prac remontowych wykonawca wycenił na 2.500 zł, co stanowi średni koszt na rynku (...). Zniszczona została główna tablica rozdzielcza bezpiecznikowa instalacji elektrycznej (...) wraz z instalacją rozprzewadającą oraz stopiły się podzespoły. Posadzka betonowa nie uszkodziła się, konieczne było jej wyczyszczenie po pozostałościach z pożaru. Zniszczeniu uległy tynki cementowo – wapienne na ścianach, które kwalifikowały się do skucia i odtworzenia. Zniszczony został strop drewniany z ociepleniem z wełny mineralnej od spodu licowany płytami GK, na górze deskowany. Odtworzenia wymagały folie: paraizolacyjna i paraprzepuszczalna. Zniszczone zostały drzwi drewniane obite blachą ocynkowaną. Nad całą strefą nadpaleniu uległy elementy konstrukcji więźby dachowej. Ze względu na stopień ich uszkodzenia dach nad strefą należało zdemontować i wykonać nowy. Krokwie nośne spalone były najintensywniej w rejonie kalenicy. Dach w tej części był nieocieplony. (...) wymagało również deskowanie pełne dachu wraz z warstwą papy podkładowej i poszycia z gontów bitumicznych.

W drugiej strefie obejmującej pomieszczenia położone na poddaszu użytkowym należało przeprowadzić prace związane z demontażem zabudowy GK oraz ocieplenia z płyt styropianowych i wykonać nowe powłoki malarskie. (...) wymagała instalacja elektryczna. Ponadto, należało wyczyścić stolarkę okienną.

W trzeciej strefie należało przeprowadzić prace związane z czyszczeniem stolarki okiennej, wymianą płyt GK i wykonaniem powłoki malarskich. Przyjęto, że instalacja elektryczna jest bez uszkodzeń.

Wysokość szkody ustalona została za pomocą kosztorysu budowlanego sporządzonego metodą szczegółową w programie Norma PRO w oparciu o bazę katalogową norm nakładów rzeczowych na poszczególne roboty. Do

celów kosztorysowania przyjęto średnie stawki rynkowe czynników cenotwórczych tj. robocizny, materiałów, pracy sprzętu i narzutów kosztorysowych dla robót inwestycyjnych: stawka robocizny – 13,88 zł/r-g, koszty pośrednie – 66,2%, koszty zakupu – 7,4%, zysk – 11,8%. Dane te odpowiadały średnim notowaniom w trzecim kwartale 2011 roku. Wartość kosztorysowa wyliczonych w ten sposób robót wynosiła 67.816,03 zł. Przedmiary robót ustalono z projektu budowlanego oraz z natury. Wywóz gruzu oszacowano jako iloczyn powierzchni robót i średniej grubości demontowanych przegród budowlanych. Ten zakres prac był wystarczający do przywrócenia stanu sprzed szkody. Nie jest wykluczone, że w trakcie wykonywania prac remontowych pojawi się konieczność przeprowadzenia prac dodatkowych, nieuwjętych w opinii. Wówczas zaistniała konieczność zgłoszenia rozszerzenia zakresu szkody do ubezpieczyciela.

(opinia k. 112-116 w aktach szkody)

Sporządzenie drugiej opinii w sprawie było spowodowane tym, iż pozwany wniósł zastrzeżenia do kosztorysu wstępnego, a w szczególności do zwiększonych kosztów wynikających ze zmian technicznych w wyposażeniu kotłowni, zakresu robót przy odtwarzaniu stropu nad kotłownią, oraz uwzględnienia wymiany rusztów pod płytami G/K, które nie powinny ulec uszkodzeniom. W związku z wniesionymi zastrzeżeniami dokonano relikwidacji szkody i weryfikacji kosztorysu wstępnego. Dla potrzeb wyjaśnienia kosztorysom wstępnym nadano numerację I i II. Wyjaśniono, że w kosztorysie nr II nie uwzględniono pozycji nr 9 i 10 kosztorysu nr I – rusztowania i czas pracy rusztowań, – bowiem brak podstaw do uznania rusztowań i ich pracy przy wykonywaniu robót dekarско blacharskich (– 2.506,95 zł). Wskazano, że pozycje 1, 2, 5, 6, 8, 16, 21, 25, 29 w kosztorysie II są zgodne z odpowiednimi pozycjami kosztorysu nr I. Pozycja 3 – zmiana podstawy oraz aktualizacja cen zgodnie z cennikiem (...) III kwartał 2011 (– 4 345,34 zł). Pozycja nr 4 – aktualizacja cen zgodnie z cennikiem (...) III kwartał 2011 (– 532,57 zł). Pozycja nr 7 aktualizacja cen zgodnie z cennikiem (...) III kwartał 2011 (– 14,57 zł). W pozycji nr 9 ze względu na stan faktyczny stropu nad kotłownią wprowadzono współczynnik 0,5 do R oraz zweryfikowano materiały do ilości i rodzaju sprzed szkody (- 4 610,52 zł). W pozycji nr 10 dokonano aktualizacji cen zgodnie z cennikiem (...) III kwartał 2011 (– 120,42 zł). W pozycjach: 11 dodano (+ 116,10 zł), w 12 dodano (+916,20 zł). W pozycji nr 13 poprawiano obmiar odejmując powierzchnię drzwi (– 16,72 zł), w pozycji nr 14 poprawiano obmiar odejmując powierzchnię drzwi (– 41,56 zł), w pozycji nr 15 dokonano zmiany ceny drzwi zgodnie ze stanem technicznym sprzed szkody (– 772,33 zł). W pozycji nr 17 dokonano zmiany podstawy w związku z wymianą tylko płyt G/K bez uwzględnienia rusztu metalowego (pełny odzysk) (– 7. 060,35 zł). W pozycji 18 dokonano aktualizacji cen zgodnie z cennikiem (...) III kwartał 2011 (– 179,36 zł). W pozycji 19 dokonano zmiany podstawy wyceny z aktualizacją cen materiałów zgodnie z cennikiem (...) III kwartał 2011 (– 1.648,99 zł). W pozycji 20 nastąpił wzrost (+43,10 zł). W pozycji nr 22 dokonano zmiany podstawy w związku z wymianą tylko płyt G/K bez uwzględnienia rusztu metalowego (pełny odzysk) (– 9.662,77 zł). W pozycji nr 23 dokonano zmiany podstawy wyceny z aktualizacją cen materiałów zgodnie z cennikiem (...) III kwartał 2011 (– 1.868,29 zł). W pozycji 24, z uwagi na to, iż zgodnie z dokumentacją zdjęciową przed szkodą budynek pozostawał w trakcie remontu i modernizacji bez wykończeń powłokami malarskimi w pełnym zakresie wprowadzono współczynnik 0,5 do pozycji (– 1.298,21 zł). W pozycjach 26, 27, 28, remont instalacji c.o. bez zmian technicznych i ulepszeń uwzględniono koszt zakupu brutto (VAT 8%) kotła c.o. o parametrach kotła sprzed szkody, koszt armatury zgodnie z WZ przy zmienionej cenie zasobnika z uwzględnieniem VAT-u 8%, koszt robocizny według oferty (– 2.979,33 zł). Łączna wartość weryfikacji kosztorysu nr I wyniosła - 36 582,88 zł, co w konsekwencji spowodowało obniżenie bezspornej części odszkodowania do kwoty 67.816,03 zł. (uwzględniając błąd matematyczny w kwocie 11,31 zł.). Podkreślono, że kosztorys nr I zawierał pełny zakres remontu bez możliwości odzysku np. rusztu metalowego, uwzględnienia stanu faktycznego wykonania stropu nad kotłownią, czy też wykonania powłok malarskich na całych powierzchniach wymienianych płyt G/K. Uwzględnił również zmiany techniczne w wyposażeniu kotłowni oraz standardu wymienionych drzwi zewnętrznych, co było oczywistym błędem w odniesieniu do zakresu odpowiedzialności ubezpieczyciela za powstałą szkodę. Wszystkie te błędy zostały usunięte po relikwidacji i weryfikacji kosztorysu wstępnego.

(opinia eksperta Biura Obsługi (...) K. K. (2), dokument (...) na płycie koperta k. 51v, wyjaśnienie zmian w kosztorysie wstępnym k. 176-177 akt szkody)

E. T. złożyła odwołanie w sprawie zaniżenia kwoty odszkodowania. Złożyła kosztorys sporządzony przez J. K. (1) z dnia 4 stycznia 2012 roku, który wskazywał wartość prac na kwotę 110.329,43 zł.

(odwołanie z kosztorysem dokument (...) na płycie koperta k. 51v, odwołanie wraz z kosztorysem k. 156-164v akt szkody)

W piśmie z dnia 25 stycznia 2012 roku biegły ubezpieczyciela wskazał, że kosztorys sporządzony przez inż. J. K. (2) opracowany został na bazie „kosztorysu wstępnego” wykonanego przez BOT – Biuro (...) ustalającego bezsporną część odszkodowania w szkodzie pożarowej nr 241- (...). Konstrukcja kosztorysu w tym układ z podziałem na strefy pożarowe, obmiar robót (z wyjątkami opisanymi w dalszej części opracowania), ceny materiałów oraz ceny sprzętu, zachowana została zgodnie z „kosztorysem wstępnym”. Stwierdzono następujące rozbieżności: w strefie I dopisano pozycje 9d1, 11d1 dotyczące rusztowań – według opiniującego brak uzasadnienia zastosowania rusztowań tym bardziej, że brak „pracy rusztowań” (czyli pozycji do których odnosi się rusztowanie) uniemożliwia odniesienie się do podstaw ich zastosowania. W strefie II w pozycjach 19d2, - 23d2 – błąd w obmiarze robót wpisano 217,483 m² powinno być zgodnie z kosztorysem wstępnym 139,038m² (błąd w pierwszym nawiasie obmiaru chodziło o współczynnik zwiększający powierzchnię skosów 1,3, a nie jak w kosztorysie pomnożono 1*3). Pozycja 20d2 – wpisana bezpodstawnie - w trakcie oględzin nie stwierdzono dwóch warstw płyt gipsowo/kartonowych. W przypadku potwierdzenia wykonania okładzin podwójnych należy zgłosić rozszerzenie zakresu szkody celem przeprowadzenia dodatkowych oględzin. W strefie III w pozycji 24d3 – wpisano dwukrotnie materiał – płytę kartonowo gipsową o różnej grubości i tej samej cenie, (pomimo że tabela dotyczy pojedynczej okładziny). W przypadku potwierdzenia wykonania okładzin podwójnych należy zgłosić rozszerzenie zakresu szkody celem przeprowadzenia dodatkowych oględzin. W zakresie robót elektrycznych wystąpiła różnica „kosmetyczna” wynikająca z braku zastosowania „pozycji uproszczonej”. Dlatego wykonujący kosztorys inż. J. K. (2) pomniejszył koszt jednostkowy wynikający z tabeli (...) -150 o koszty zakupu i wpisał roboty elektryczne jako materiał uzyskując w efekcie końcowym cenę zbliżoną (różnica 16 zł.) do zawartej w „kosztorysie wstępnym”. W pozycji remont instalacji CO, podano cenę kotła C.O. bez uzasadnienia jej „pochodzenia” – brak podstaw na tym etapie rozpatrywania odwołania do jej uznania. W dziale tym brak zastosowania „pozycji uproszczonych” spowodował zawyżenie roszczeń i tak w przypadku materiałów o koszty zakupu, a w przypadku robocizny o koszty ogólne i zysk (2.176,00 zł.) D. różnice wynikają ze: zmiany stawki roboczogodziny (z 13,88 zł. na 14,60zł.), zmiany wysokości kosztów pośrednich (z 66,2% na 67%) zmiany wysokości kosztów zakupu (z 7,4% na 7,7%) zmiany wysokości zysku kalkulacyjnego (z 11,8% na 12%) oraz uwzględnienia podatku VAT w wysokości 23% od całości kosztorysu. W „kosztorysie wstępnym” BOT podatek VAT w wysokości 8% uwzględniono w odniesieniu do kotła C.O. i armatury.

(pismo dokument (...) na płycie koperta k. 51v, pismo z dnia 25 stycznia 2012r. k. 169-169v akt szkody)

J. K. (1) wykonywał pomiary przybliżone, niedokładne. Nie wchodził na dach, pomiary robił z dołu. Powódkę nie interesowały pomiary, tylko wycena prac. J. K. (1) w swojej wycenie przyjął ceny materiałów z S.. Nie widział projektu budowy. Jego pomiary mogły różnić się od rzeczywistych wartości.

(zeznanie świadka J. K. (2) k. 324)

D. T. zakupił kocioł centralnego ogrzewania typu Dragon 25 kw z podajnikiem automatycznym za cenę 5.300 zł brutto. Kocioł ten został zamontowany w kotłowni powódki po pożarze.

(oświadczenie k. 328, okoliczność bezsporna)

W dniu 19 listopada 2013 roku E. T. zawarła z Bankiem (...) Spółką Akcyjną w K. warunkową umowę przelewu wierzytelności, mocą której z uwagi na toczące się niniejsze postępowanie i konieczność umożliwienia Cesjonariuszowi przez Cedenta wystąpienia z roszczeniami przeciwko Ubezpieczycielowi cedent przeniósł na cesjonariusza wierzytelności przyszłe o wypłatę odszkodowania z tytułu szkody majątkowej z dnia 14 października 2011 roku.

(warunkowa umowa przelewu wierzytelności k. 139-139v)

W celu przywrócenia budynku do stanu sprzed pożaru należy wymienić na nowe: pokrycie dachowe z gontów bitumicznych na połaci budynku gospodarczego oraz na części budynku mieszkalnego (połacie od strony wschodniej) z uwagi na konieczność połączenia nowej połaci z połaciami, które pozostają nie naruszone, konstrukcję dachową nad budynkiem gospodarczym do połączenia z krokwią narożną pomiędzy połaciami „mieszkalną i gospodarczą” i koszową, 50% belek na stropie w kotłowni, podbitkę, ocieplenie z wełny, sufit z płyt KG. Nadto, należy skuć tynki w kotłowni i wykonać na nowo, wymienić drzwi zewnętrzne do kotłowni, wymienić w całości okładziny z karton gipsu na poddaszu wraz z ociepleniem i wyciszeniem (wełna) oraz na istniejącym stelażu uzupełnić nowe, wymienić jedną drewnianą ościeżnicę na poddaszu. Pomieszczenia mieszkalne na parterze (wiatrołap, holl, salon, kuchnia) wymagają malowania. Należy naprawić instalację elektryczną i CO oraz umyć okna na poddaszu po pożarze. Wartość prac niezbędnych do przywrócenia stanu nieruchomości sprzed pożaru po korektach według poziomu cen z III kwartału 2011 roku wynosi 79.940,51 zł, według cen z II kwartału 2014 roku – 80.267,20 zł oraz według cen z II kwartału 2015 roku kwotę 79.288,44 zł.

(pisemna opinia biegłego z zakresu budownictwa lądowego k. 204-230, pierwsza pisemna opinia uzupełniająca biegłego z zakresu budownictwa lądowego k. 252-284, druga pisemna opinia uzupełniająca biegłego z zakresu budownictwa lądowego k. 351-406, trzecia pisemna opinia uzupełniająca biegłego z zakresu budownictwa lądowego k. 424-426)

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dowodów, wśród nich dokumentów oraz ich kserokopii w trybie art. 308 k.p.c., zeznań świadka J. K. (2).

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika powódki o zobowiązanie pozwanego do złożenia opinii z postępowania likwidacyjnego, bowiem opinie te znajdowały się w aktach szkody złożonych w niniejszej sprawie wraz z odpowiedzią na pozew (płyta koperta k. 51v oraz koperta k. 52).

Ustalenie wartości prac niezbędnych do przywrócenia stanu nieruchomości sprzed pożaru dokonał biegły sądowy z zakresu budownictwa lądowego W. P..

Pełnomocnicy stron kwestionowali opinie biegłego w zakresie wyliczenia kosztów naprawy szkody powódki, wskazując, iż biegły nie uwzględnił kosztów rusztowań wewnętrznych i zewnętrznych oraz nie wskazał, czy do wykonania niektórych prac nie są niezbędne rusztowania, przyjął zaniżony współczynnik kosztów pośrednich na poziomie 66,1%, konieczność dwukrotnego malowania płyt KG. Wskazywano na znaczne różnice w obmiarach dachu w części niezbędnej do wymiany oraz innych elementów budynku w opinii biegłego sądowego i pozostałych rzeczoznawców oraz różnice w kosztach naprawy instalacji c.o. między opinią biegłego sądowego, a innymi biegłymi, podnosząc, iż biegły sądowy nie uwzględnił kosztu zakupu pieca przez powódkę. Nadto, podnoszono, iż biegły dokonał wyceny szkody biorąc pod uwagę niewłaściwy okres czasu.

Biegły na bieżąco odnosił się do kolejnych uwag podnoszonych przez pełnomocników stron oraz dokonywał korekt kosztorysu wydając kolejne opinie. Biegły kilkakrotnie dokonywał pomiaru powierzchni dachu budynku w obecności powódki lub jej męża. Biegłego interesowała wielkość rzeczywista dachu, nie analizował projektu. Przyjęte przez biegłego normy uwzględniły rusztowania, bowiem dotyczyły prac na wysokości ponad 4 metrów, które traktowane są jako prace na wysokości. Ponadto, dokonując wyliczenia kosztów malowania biegły ostatecznie przyjął jednokrotne malowanie płyt K/G. Biegły wyjaśnił, że przyjął średnie stawki godzinowe oraz współczynnik kosztów pośrednich na podstawie danych uzyskanych z (...). Biegły wyjaśnił również, iż stan futryny drzwiowej drewnianej na poddaszu kwalifikował ją do całkowitej wymiany.

Ostatecznie w opinii z dnia 7 czerwca 2014 roku według cen z III kwartału 2011 roku biegły dokonał korekty kwoty za malowanie jednokrotne płyt gipsowych z kwoty 3.212,57 zł na kwotę 2.409,67 zł (zmniejszenie wyliczeń o 802,90 zł) oraz uwzględnił wartość zakupionego przez powódkę pieca w kwocie 5.300 zł brutto, i do wyliczeń korekty poz. 5.1

przyjął kwotę 4.308,94 zł netto. Ta zamiana ceny kotła spowodowała korektę wartości pieca o 1.233,79 zł. W opinii z dnia 31 lipca 2014 roku według cen z II kwartału 2014 roku biegły dokonał korekty wartości pieca o 1.233,79 zł.

Strona powodowa kwestionując opinię biegłego W. P. wnosila o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego. Wniosek ten podlegał jednak w ocenie Sądu oddaleniu.

Zgodnie z przepisem art. 286 k.p.c. Sąd może żądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, może też w razie potrzeby żądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych. Powołany przepis nie precyzuje jak należy rozumieć pojęcie „w razie potrzeby”. W orzecznictwie i doktrynie przyjmuje się jednak, iż chodzi tu o takie sytuacje, gdy opinia złożona przez biegłego jest niejasna lub niezupełna, wewnętrznie sprzeczna, albo, gdy opinia pisemna jest rozbieżna z opinią ustną biegłego. W rozpoznawanej sprawie żadna z wymienionych sytuacji nie miała miejsca. Opinia biegłego W. P. jest przekonująca i dostatecznie wyjaśnia zagadnienie stanowiące przedmiot rozpoznania w niniejszej sprawie. W ocenie Sądu okoliczność, że biegły sam zauważał pomyłki rachunkowe w swoich obliczeniach w kolejnych sporządzanych przez siebie opiniach wskazują na fakt, iż sporządzając kolejne opinie uzupełniające w sprawie poddawał kontroli i weryfikacji całość opinii wcześniej sporządzanych, a nie tylko te ich elementy, których dotyczyły zastrzeżenia stron. Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 21 listopada 1974 roku, II C CR 638/74, (OSPika 1975, numer 5, poz. 108), w którym wypowiedział się, iż nie jest uzasadniony wniosek strony o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego, jeżeli w przekonaniu sądu opinia wyznaczonego biegłego jest na tyle kategoryczna i przekonująca, że wystarczająco wyjaśnia zagadnienie wymagające wiadomości specjalnych. Nadto w orzeczeniach z dnia 15 lutego 1974, II CR 817/73 (nie publikowane) oraz z dnia 18 lutego 1974, II CR 5/74 (Biuletyn Sądu Najwyższego 1974, numer 4, poz. 64) Sąd Najwyższy wypowiedział się, iż Sąd nie jest obowiązany dopuścić dowód z opinii kolejnych biegłych w wypadku, gdy opinia jest niekorzystna dla strony. Stanowiska wyrażone w powyższych orzeczeniach znajdują poparcie również w doktrynie prawniczej /T. E., J. G. oraz M. J. w „Komentarzu do Kodeksu Postępowania Cywilnego Część Pierwsza, Postępowanie Rozpoznawcze”, Tom I (Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1997, tezy 7,8 strony 438-439) i jednoznacznie stwierdzają, iż stanowisko odmienne od wyrażonego w powołanych wyżej orzeczeniach oznaczałoby przyjęcie, że należy przeprowadzić dowód z wszelkich możliwych biegłych, aby się upewnić, czy niektórzy z nich nie byłiby takiego zdania, jak strona.

Podkreślenia wymaga i ten fakt, że finalnie jedyne zastrzeżenia jakie strona powodowa złożyła do opinii pisemnych i ustnych złożonych w toku przedmiotowego postępowania przez biegłego W. P., dotyczyły rozbieżności w jego wyliczeniach dotyczących kosztów naprawienia szkody z dnia 14 października 2011 roku w stosunku do wyliczeń dokonanych w opinii wstępnej rzeczoznawców powołanych przez stronę pozwaną w toku postępowania likwidacyjnego oraz do wyliczeń J. K. (2) w opinii wykonanej na zlecenie powódki. W ocenie pełnomocnika powódki różnice w wyliczeniach zawartych w tych opiniach były zbyt duże, aby można było uznać, że wycena dokonana przez biegłego powołanego przez Sąd w toku przedmiotowego postępowania mieściła się w granicach dopuszczalnego błędu. Argumentacja pełnomocnika powódki w tym zakresie jest w ocenie Sądu zupełnie chybiona.

Odnosząc się do tych zarzutów, należy wskazać, iż już biegły, który dokonywał wyceny na rzecz pozwanego w sposób jasny i logiczny wytłumaczył różnice między pierwszą wyceną dokonaną w październiku 2011 roku, a drugą dokonaną w listopadzie 2011 roku. Pierwsza opinia z października 2011 roku została sporządzona jako opinia wstępna, a następnie została ona zweryfikowana. Kosztorys przekazany powódce uwzględniał zastrzeżenia (...) S.A. dotyczących zwiększonych kosztów wynikających ze zmian technicznych w wyposażeniu kotłowni, zakresu robót przy odtwarzaniu stropu nad kotłownią oraz zasadności uwzględnienia wymiany rusztów pod płytami G/K, które nie powinny ulec uszkodzeniom.

Ponadto, należy odnieść się do kosztorysu sporządzonego przez J. K. (2) na zlecenie powódki. Stanowi on jedynie dowód z dokumentu prywatnego, którego wartość dowodową określa art. 245 k.p.c. Stosownie do treści powołanego przepisu dokument prywatny stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie w nim zawarte. Ponadto, sam J. K. (2) zeznał, że wykonywał pomiary niedokładne, przybliżone, bez wchodzenia na dach. Powódkę nie interesowały pomiary, tylko wycena prac. W świetle tych okoliczności nie można uznać przedstawionych wyliczeń za wiarygodne.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

Zgodnie z treścią art. 805 § 1 i 2 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym - określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Zawarta prze strony umowa ubezpieczenia budynku mieszkalnego dotyczyła odpowiedzialności pozwanego za szkody powstałe w wyniku m.in. pożaru tego budynku. Integralną częścią zawartej przez strony umowy były ogólne warunki ubezpieczenia budynków i lokali prywatnych Pod Własnym Dachem ustalone uchwałą Zarządu (...) Spółka Akcyjna nr (...) z dnia 11 lipca 2007 roku (k. 34-51).

Między stronami nie były sporne okoliczności pożaru z dnia 14 października 2011 roku ani jego zakres. Pozwany nie kwestionował zasady swojej odpowiedzialności, czego wyrazem była wypłata w toku postępowania likwidacyjnego na rzecz powódki odszkodowania w łącznej kwocie 67.816,03 zł. Spór istniejący pomiędzy stronami sprowadzał się w zasadzie do określenia wysokości poniesionej przez powódkę szkody.

Wysokość odszkodowania winna odpowiadać rzeczywistym, uzasadnionym kosztom usunięcia skutków wypadku i ograniczona jest kwotą określoną w umowie ubezpieczenia (art. 824 § 1 k.c.).

Zgodnie z zasadami określonymi w kodeksie cywilnym, podstawową funkcją odszkodowania jest bowiem funkcja kompensacyjna: odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę. Cel ten realizuje naprawienie szkody uwzględniające indywidualną sytuację poszkodowanego. Aby odszkodowanie odpowiadało wymaganiu pełnego naprawienia szkody, musi uwzględniać realia konkretnej sprawy. Naprawienie szkody (odszkodowanie) w tych granicach powinno obejmować wszystkie straty, które poszkodowany poniósł wskutek zaistnienia szkody, stanowiące normalne następstwo działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikała oraz korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby szkody mu nie wyrządzono (art. 361 § 2 k.c.).

Stosownie do przepisu art. 363 § 1 k.c., naprawienie szkody powinno nastąpić według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Wysokość odszkodowania powinna odpowiadać racjonalnym, celowym, uzasadnionym wydatkom poniesionym przez wierzyciela w celu usunięcia skutków zdarzenia, które szkodę spowodowało. W przypadku szkód w lokalach i budynkach po zalaniu czy spaleniu standardowym działaniem jest ustalanie wysokości odszkodowania metodą kosztorysową poprzez określenie przewidywanych kosztów naprawy z uwzględnieniem zakresu zniszczeń, a przez to zakresu niezbędnych napraw i wymian, ilości roboczogodzin.

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Przepis ten odnosi się do jednej z koniecznych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej jaką jest związek przyczynowy. Wypowiedziano w nim zasadę adekwatnej przyczynowości. Bez spełnienia warunku, iż między określonym zdarzeniem obciążającym (przypisanym przez przepis prawny) zobowiązanego do odszkodowania a powstałą szkodą istnieje związek przyczynowy, roszczenie odszkodowawcze nie powstanie. Powstanie szkody będzie miało znaczenie prawne jedynie wtedy, gdy obowiązujące przepisy lub postanowienia umowne będą nakazywały innej osobie niż poszkodowany naprawić powstałą szkodę.

Zgodnie z art. 814 § 1 k.c. jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność ubezpieczyciela rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty. O początku odpowiedzialności ubezpieczyciela decyduje wola stron w umowie ubezpieczenia. Odpowiedzialność ubezpieczyciela rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy. Warunkiem powstania

tej odpowiedzialności jest zapłata składki przez ubezpieczającego. (Kodeks cywilny. Komentarz, red. prof. dr hab. K. P., Rok wydania: 2009, Wydawnictwo: C.H. B. Wydanie: 5)

Nadto, wedle art. 824¹ § 1 k.c. o ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody.

W tym miejscu należy również odwołać się do treści art. 363 § 2 k.c., z którego wynika, że jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili. W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie zachodzą właśnie takie szczególne okoliczności. W orzecznictwie podkreśla się nadto, że sformułowanie "inna chwila" nie zawsze musi oznaczać konkretną datę, czy też moment, do którego należy odnieść poziom cen, stanowiących podstawę ustalenia wysokości odszkodowania pieniężnego. "Inna chwila" może bowiem oznaczać także pewien czas, który pozwala na sprawiedliwe ustalenie bądź uśrednienie odszkodowania. Dotyczy to w szczególności sytuacji zmieniających się cen lub okoliczności, że szkoda została naprawiona przez poszkodowanego. Jeżeli więc przed wydaniem wyroku poszkodowany sam naprawił szkodę w całości lub w części, w drodze zakupu nowych rzeczy w zamian za rzeczy zniszczone, to okoliczność ta uzasadnia przyznanie mu stosownego odszkodowania na podstawie cen z daty zakupu, a nie z daty orzekania (por. komentarz do art. 363 k.c. pod red. T. Pietrzykowski 2015, wyd. 8/Banaszczyk - Legalis). Jak wynika z treści wszystkich opinii złożonych w toku postępowania likwidacyjnego oraz w toku postępowania przed Sądem w przedmiotowej sprawie, w trakcie sporządzania tych opinii wykonany już został remont kotłowni w opisanym w nich zakresie. Bezsposornie zostało również w toku tego postępowania ustalone, że powódka bezpośrednio po pożarze z dnia 14 października 2011 roku dokonała zakupu nowego pieca CO. Zdaniem Sądu wszystkie te okoliczności przemawiają za przyznaniem powódce odszkodowania według cen z III kwartału 2011 roku

Najważniejsza w tym zakresie jest jednak treść umowy ubezpieczenia łączącej strony niniejszego postępowania, gdyż zgodnie z § 18 ust. 2 OWU jeżeli w wyniku zdarzenia ubezpieczeniowego doszło do uszkodzenia ubezpieczonych części składowych budynku/lokalu (szkoda częściowa), A. pokrywał stosowne koszty poniesione na ich odtworzenie, jednakże tylko do wysokości kosztów ponownego nabycia części składowych budynku/lokalu z dnia wystąpienia szkody, maksymalnie do wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy ubezpieczenia z uwzględnieniem limitów odpowiedzialności określonych w o.w.u., co zdaniem Sądu uzasadnia tym bardziej poczynione powyżej rozważania dotyczące momentu miarodajnego dla ustalania cen przyjętych dla wyliczenia wysokości odszkodowania należnego powódce.

Wyliczenia wartości prac niezbędnych do przywrócenia stanu nieruchomości sprzed pożaru dokonał biegły sądowy z zakresu budownictwa lądowego W. P., który wydał opinię w kilku wariantach. Biegły określił, że wartość prac niezbędnych do przywrócenia stanu nieruchomości sprzed pożaru według poziomu cen z III kwartału 2011 roku wynosi 79.940,51 zł, według cen z II kwartału 2014 roku – 80.267,20 zł oraz według cen z II kwartału 2015 roku kwotę 79.288,44 zł. Biorąc pod uwagę reguły przewidziane w § 18 ust. 2 OWU oraz poczynione powyżej rozważania dotyczące treści przepisu art. 363 § 2 k.c., Sąd uznał za zasadne ustalenie wysokości należnego powódce odszkodowania w kwocie 79.940,51 zł, czyli według cen z dnia wystąpienia szkody. Od tak ustalonej kwoty Sąd odjął kwotę 67.816,03 zł wypłaconą przez pozwanego w toku likwidacji szkody. Tym samym do uwzględnienia pozostała kwota określona w wyroku tj. 12.124,48 zł. W pozostałej części Sąd uznał żądanie powódki za nieuzasadnione i jako takie podlega ono oddaleniu.

Niespełnienie świadczenia w terminie rodzi po stronie dłużnika konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (§ 2 art. 481 k.c.).

Wymagalność roszczenia w stosunku do zakładu ubezpieczeń powstaje w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku (art. 817 § 1 k.c.), chyba, że w powyższym terminie wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia jego odpowiedzialności lub wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe.

Również wedle § 17 ust.4 OWU pozwany jest zobowiązany wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności A. albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania A. był zobowiązany wypłacić w terminie 30 dni od daty zawiadomienia o szkodzie. Fakt zaistnienia szkody został zgłoszony pozwanemu w dniu jej zaistnienia, to jest w dniu 14 października 2011 roku. Decyzją z dnia 15 listopada 2011 roku pozwane Towarzystwo (...) przyznało powódce bezsporną część odszkodowania w wysokości 30.000 zł. Kolejną decyzją z dnia 29 listopada 2011 roku T. A. przyznało powódce dalszą kwotę odszkodowania w wysokości 37.816,03 zł. W tym momencie prowadzone przez pozwanego postępowanie likwidacyjne zakończyło się. Dlatego ustawowe odsetki zostały zasądzone od dnia następnego, tj. od dnia 30 listopada 2011 roku do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. rozliczając je stosunkowo. Łączne koszty procesu wyniosły w niniejszej sprawie kwotę 20.149,95 zł.

Po stronie powodowej koszty procesu wyniosły kwotę 11.769 zł, na które złożyły się: opłata od pozwu – 2.126 zł, opłata od apelacji – 2.126 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w pierwszej instancji – 2.400 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w drugiej instancji – 1.200 zł, ponowne wynagrodzenie pełnomocnika w pierwszej instancji 2.400 zł, zaliczki na biegłego – 1.000 zł i 500 zł.

Pozwany poniósł koszty procesu w kwocie 6.517 zł, na które złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika w pierwszej instancji – 2.400 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w drugiej instancji – 1.200 zł, ponowne wynagrodzenie pełnomocnika w pierwszej instancji 2.400 zł, zaliczka na biegłego – 500 zł.

Łączne koszty opinii biegłego stanowiły kwotę 3.863,95 zł (1.585,68 zł + 625,17 zł + 148,84 zł + 1.272,37 zł + 231,89 zł). Skarb Państwa wyłożył w niniejszej sprawie kwotę 1.863,95 zł tytułem brakujących zaliczek na opinię biegłego (1.359,09 zł + 272,37 zł + 231,89 zł).

Łącznie koszty postępowania wyniosły 20.149,95 zł. Zasądzona na rzecz powódki suma stanowi 29 % wysokości przedmiotu sporu. Powódka winna była więc ponieść koszty procesu w kwocie 14.306,46 zł (20.149,95 zł x 71%), zaś pozwany 5.843,49 zł (20.149,95 zł x 29%). Z uwagi na wynik postępowania Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 673,51 zł (6.517 zł – 5.843,49 zł) oraz nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.863,95 zł tytułem wynagrodzenia biegłego sądowego wyłożonego tymczasowo przez Skarb Państwa.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.